

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Năm, ngày 10/04/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

BÀI 39

MỤC ĐÍCH CỦA ĐỜI NGƯỜI LÀ Ở ĐÂU?

Người thế gian ngày ngày rong chơi, chìm đắm trong “*năm dục sáu trần*”. Nhiều người cả cuộc đời tranh giành, truy cầu “*năm dục sáu trần*”, mong có “*miếng cơm manh áo*” nhưng cũng không có được. Khi chúng ta tìm mọi cách truy cầu “*năm dục sáu trần*” thì đã tạo ra vô lượng vô biên tội nghiệp. Nhiều người đã mất đi tính mạng, tổn hại đến huệ mạng vì truy cầu “*năm dục sáu trần*”. Ở thế gian, rất ít người thoát ra được sự ràng buộc của “*năm dục sáu trần*”, nên Phật gọi chúng ta là “**Kẻ đáng thương!**”. Đây là lời dành cho cả chúng sanh chúng ta, những người đang chìm đắm trong “*năm dục sáu trần*”. Nhiều người đau khổ đến tận cùng mà không biết lý do vì sao! Chúng ta chỉ cần dừng lại, không chạy theo “*năm dục sáu trần*” thì chúng ta sẽ tự tại. Hầu hết chúng ta đều đang bị “*năm dục sáu trần*” xỏ mũi, kéo đi, không có sự phản tỉnh.

Hòa Thượng thường nói: “**Tài, sắc, danh, thực, thù Địa ngục ngũ điều căn**”. Tài, sắc, danh, thực, thù là năm căn gốc dẫn chúng ta vào Địa ngục. Chúng ta chưa nhìn thấy Địa ngục nên chúng ta không cảm thấy sợ! Những cảm dỗ của “*năm dục sáu trần*” giống như giọt mật trên lưỡi dao, chúng ta thường chỉ nhìn thấy giọt mật mà không nhìn thấy lưỡi dao. Các bậc Thánh Hiền không bị “*năm dục sáu trần*” trôi buộc, các Ngài tự tại, biết sử dụng nó.

Hòa Thượng nói: “**Từ khi tôi tiếp xúc Phật pháp đến nay đã gần 60 năm tôi ngày ngày ở trên đài giảng Kinh, dạy học, đến nay đã 49 năm, chưa từng có nghỉ ngơi, càng học càng hoan hỷ, càng dạy càng có niềm vui**”. Hòa Thượng mỗi năm, mỗi tháng, ngày ngày đều giảng Kinh, dạy học. Người xưa nói đây là: “*Giáo nhân bất quyển*”. Dạy người không biết mệt mỏi. “*Dạy người*” chính là chúng ta dạy mình, ngày ngày cùng với người học tập. Chúng ta lên bục giảng nói cho người nghe cũng chính là nhắc nhở chính mình, chính mình được tiếp nhận. Người đạt được cảnh giới này sẽ càng đứng trên bục giảng, càng học, càng cảm thấy vui, hoan hỷ, không có sự mệt mỏi, nhàm chán.

Những năm qua, tôi phải làm tròn vai trò, bổn phận trong các mối quan hệ xã hội, cho dù phải di chuyển nhiều nơi nhưng tôi không vào học muộn một phút nào. Hôm trước, tôi di chuyển đến Nha Trang, hôm nay, tôi về thành phố Hồ Chí Minh để

gặp con gái lớn của tôi, cháu đang chuẩn bị đi nước ngoài. Cả tuổi thơ của các con, tôi đã không có thời gian dành cho con, hôm qua, tôi đã phải nói lời xin lỗi con: *“Con à! Mười năm qua, Ba phải bôn ba khắp nơi, Ba cũng không nhận ra là con đã lớn lên từ lúc nào!”*. Ngày trước, khi mới gặp con rể của tôi, con rể tôi là người nước ngoài, tôi nói chuyện với cháu bằng tiếng Hán, tôi hỏi con rể tôi là cháu nói chuyện với con gái tôi bằng tiếng gì. Tôi ngạc nhiên vì chúng nói chuyện với nhau bằng tiếng Anh. Khi tôi hỏi thì con gái tôi nói, con gái tôi đã học tiếng Anh từ lớp 6, khi lên Đại học, con gái tôi cũng học chuyên ngành ngoại ngữ.

Chúng ta làm người, chúng ta khó làm tròn tất cả vai trò, bổn phận của mình, chúng ta phải biết việc gì là chính, trong từng giai đoạn, chúng ta phải ưu tiên những việc quan trọng. Khi chúng ta bước qua tuổi 60, chúng ta phải nỗ lực, tăng tốc hơn trong việc tu hành để con đường vắng sanh thuận lợi hơn. Việc học tập, việc làm lợi ích chúng sanh cũng là việc quan trọng. Việc học tập hỗ trợ cho việc tu hành của chúng ta. Tôi đã học xong *“1200 chuyên đề”*, *“Tịnh Không Pháp sư gia ngôn lục”*, *“Phật học vấn đáp”* và đang học *“Phật học thường thức”*, tôi lên học không trễ một phút nào vì tôi càng học, càng có niềm vui.

Hòa Thượng nói: *“Chúng ta học Phật nhất định phải có người chỉ đạo, phải có phương pháp để việc học tập của chúng ta có thứ lớp, không được học vượt bậc. Đại sư Chương Gia dạy tôi bắt đầu từ học lịch sử của Thích Ca Mâu Ni Phật và phát tâm học tập với Phật. Thích Ca Mâu Ni Phật xuất thân là một vương tử nhưng Ngài đã xả bỏ vương vị, quyền lực, tiền của, gia đình, Ngài xả bỏ mọi thứ nên Ngài không còn bị ràng buộc”*. Rất nhiều người học vượt bậc, họ không muốn học lớp 1 mà muốn học lớp 3. Trong việc học tập, trước tiên, chúng ta phải hiểu rõ về cuộc đời Thích Ca Mâu Ni Phật. Thích Ca Mâu Ni Phật đã xả bỏ cả vương quyền trong khi đó chúng ta lại luôn truy cầu, tìm cầu *“danh vọng lợi dưỡng”*.

Hòa Thượng nói: *“Thích Ca Mâu Ni Phật trải qua một đời sống thanh khổ, sau khi đại triệt, đại ngộ thì Ngài bắt đầu làm công việc giáo dục xã hội, Ngài đã giảng Kinh, nói pháp hơn 300 hội, trong hơn 49 năm. Sau khi đọc về cuộc đời của Thích Ca Mâu Ni Phật, tôi vô cùng cảm động, vô cùng kinh ngạc!”*. Đại sư Chương Gia muốn Hòa Thượng học về cuộc đời của Thích Ca Mâu Ni Phật để thấy rằng Thích Ca là một vương tử đầy đủ quyền uy nhưng Ngài đã xả bỏ để chọn lấy đời sống thanh khổ, làm lợi ích chúng sanh. Trong khi đó, chúng ta không có công danh, phú quý vậy mà chúng ta ngày ngày tìm cầu, xem nhẹ việc học tập. Chúng ta xem nhẹ việc học tập của chính mình thì chúng ta không có động lực, không có kiến thức để làm giáo dục.

Hòa Thượng nói: *“Chúng ta quán sát cuộc đời của Thích Ca Mâu Ni Phật, cả cuộc đời Ngài mọi khởi tâm động niệm, lời nói, việc làm đều là đang giáo hóa chúng sanh. Chúng ta hiểu rõ cuộc đời của Thích Ca Mâu Ni Phật thì chúng ta có sự khải thị, nhắc nhở, có hướng để học tập, nỗ lực”*. Thích Ca Mâu Ni Phật không

có một hành động, lời nói nào là vì mình, vì “*tự tư tự lợi*”. Chúng ta học tập, thấu hiểu thì chúng ta mới cảm nhận được ân đức của Phật. Khi chúng ta thấu hiểu được ân đức của Phật thì chúng ta mới phát tâm làm như Phật.

Chúng ta thường nghe Hòa Thượng nói: “***Xin hãy sống trong thế giới biết ơn***” nhưng chúng ta không hiểu tại sao chúng ta phải biết ơn? Nếu chúng ta sống trong thế giới biết ơn thì mọi khởi tâm động niệm, lời nói, việc làm của chúng ta đều là để tri ân, báo ân. Trên Kinh Phật nói: “***Trên đền bốn ơn nặng, dưới cứu khổ ba đường***”. Bốn ơn nặng là ơn Quốc gia đã bảo vệ, ơn Cha Mẹ sinh thành, ơn Thầy Cô dạy bảo, ơn chúng sanh thành toàn cho chúng ta. Chúng ta hiểu rõ bốn ơn đức này thì chúng ta không dám khởi tâm “*tự tư tự lợi*”, không dám chảnh mảng. Nếu chúng ta không có phương hướng trong học tập thì chúng ta sẽ chảnh mảng, không nỗ lực.

Hòa Thượng nói: “***Thích Ca Mâu Ni Phật đã vì chúng ta làm ra tấm gương tốt nhất. Như trên “Kinh Hoa Nghiêm” nói: “Học vì nhân sư hành vì thế phạm***”. Hòa Thượng từng nói: “***Cuộc đời cần phải có những tấm gương***”. Đại sư Chương Gia nhắc Hòa Thượng đọc về cuộc đời của Thích Ca Mâu Ni Phật, để biết Ngài đã xả bỏ mọi thứ, dành cả cuộc đời giáo hóa chúng sanh. Chúng ta có tấm gương thì chúng ta sẽ hướng đến tấm gương đó để nỗ lực.

Hòa Thượng nói: “***Đại sư Chương Gia lại dạy tôi, nhìn thấu. “Nhìn thấu” chính là hiểu rõ chân tướng của vũ trụ nhân sinh***”. “*Vũ trụ nhân sanh*” là tất cả mọi sự, mọi việc. Chúng ta phải nhìn rõ chân tướng của vũ trụ nhân sinh. Hiện tại chúng ta có nhưng đây là “*giả có*”, không phải là “*thật có*”. Trong “*cái giả*” có “*cái thật*”, chúng ta phải mượn “*cái giả*” để tìm “*cái thật*”. Chúng ta đừng cho rằng nó là “*cái giả*” mà đập đổ nó. Đây chính là như Nhà Phật thường nói: “***Phiền não chính là Bồ Đề***”. Chúng ta không tìm cách loại bỏ tất cả tập khí, xấu ác mà chúng ta thay đổi chúng. Thí dụ, chúng ta có tập khí ngủ nướng thì chúng ta chuyển thành chỉ cần ngủ đủ giấc; chúng ta lười biếng, chảnh mảng thì chuyển thành siêng năng, tinh tấn.

Hòa Thượng nói: “***Chúng ta hiểu rõ chân tướng của vũ trụ nhân sanh cũng như trên “Kinh Bát Nhã” nói: “Thật tướng các pháp***”. Sau khi hiểu rõ rồi thì chúng ta mới có thể buông xả vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, “*tự tư tự lợi*”, “*danh vọng lợi dưỡng*”, hưởng thụ “*năm dục sáu trần*”, “*tham, sân, si, mạn*”. Người thế gian ngày ngày truy cầu, khổ sở tìm cầu “*năm dục sáu trần*”. “*Năm dục sáu trần*” giống như bóng của chúng ta, chúng ta chạy đi tìm nó thì nó sẽ chạy, khi nào chúng ta đứng lại thì cái bóng sẽ đứng lại.

Phật pháp là giáo dục thiết thực đối với mỗi chúng ta. Trước tiên, Phật dạy chúng ta bố thí, chúng ta bố thí thì chúng ta sẽ đối trị được rất nhiều tập khí. Bố thí vật ngoài thân như tiền tài, vật chất chỉ là “*tập sự*” của việc bố thí. Chúng ta bố thí vọng tưởng, phân biệt, chấp trước mới là chân thật bố thí. Chúng ta phải bố thí “*tự tư tự*

lợi”, ảo danh ảo vọng, ý niệm hưởng thụ “*năm dục sáu trần*”, “*tham, sân, si, mạn*”. Đây là đỉnh cao của việc bố thí.

Hòa Thượng nói: “***Việc buông xả vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, “tự tư tự lợi”, “danh vọng lợi dưỡng”, hưởng thụ “năm dục sáu trần”, “tham, sân, si, mạn” mới là giai đoạn đầu tiên của việc tu hành. Nếu chúng ta làm được giai đoạn này thì chúng ta mới có thể bước vào cửa của nhà Phật***”. Chúng ta chưa bước vào cửa Phật nên chúng ta làm chưa giống, chúng ta không an vui, tự tại. Nhiều người càng học Phật càng tăng thêm “*danh vọng lợi dưỡng*”, ý niệm hưởng thụ “*năm dục sáu trần*”, đây là lý do vì sao họ học Phật mà không có lợi ích. Chúng ta phải buông xả hết vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, “*tự tư tự lợi*”, “*danh vọng lợi dưỡng*”, hưởng thụ “*năm dục sáu trần*”, “*tham, sân, si, mạn*” đây mới là giai đoạn đầu tiên để chúng ta bước vào cửa Phật. Trước đây tôi cũng giống như mọi người, tôi không hiểu vì sao mình ăn chay, tu hành nhiều năm mà vẫn chướng ngại, phiền não, khổ đau. Hiện tại, chúng ta hiểu được đại căn, đại bệnh của mình thì chúng ta phải chữa trị ngay!

Chúng ta thường được nhắc nhở là phải hướng đến Phật, hướng đến Bồ Tát học tập; hoặc chúng ta muốn làm Phật thì chúng ta làm giống như Phật, muốn làm Bồ Tát thì làm giống như Bồ Tát. Điều này nói thì đơn giản nhưng để làm cần một quá trình dài. Hòa Thượng nói: “***Giai đoạn đầu tiên để bước vào cửa Phật là chúng ta phải xả bỏ vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, xả bỏ “tự tư tự lợi”, “danh vọng lợi dưỡng”, ý niệm hưởng thụ “năm dục sáu trần”, “tham, sân, si, mạn”. Tiếp đến chúng ta mới hướng đến Thích Ca Mâu Ni học tập***”. Trước đây, chúng ta tưởng rằng chúng ta quỳ trước Phật, quy y, có pháp danh thì chúng ta đã là đệ tử Phật, sẽ không còn khổ đau. Nhiều người, bỏ học Phật vì sau khi họ quy y Phật, họ vẫn cảm thấy khổ đau.

Hòa Thượng nói: “***Chúng ta học Phật nhất định phải có người chỉ đạo, có phương pháp, thứ tự làm***”. Chúng ta phải xây dựng nền tảng sau đó, chúng ta mới xây dựng tầng thứ hai, thứ ba. Trước đây, khi tôi gặp chướng ngại, tôi cũng khởi lên niệm “*Mình đã rất khổ cực vì chúng sanh mà sao họ đối xử với mình như vậy!*”. Tôi rất đau khổ khi nghe có người nói, tôi dịch Kinh sai nên tôi mới bệnh khổ, tàn phế. Sau đó, tôi phản tỉnh, mình đã làm bằng tâm chân thành hay chưa? Đã dốc hết tâm để làm tròn vai trò, bổn phận của mình hay chưa? Điều quan trọng là chúng ta phải làm mọi sự, mọi việc bằng tâm chân thành. Nếu chúng ta làm bằng tâm chân thành thì mọi sự, mọi việc diễn ra tốt là do phước duyên của ta và chúng sanh tốt; Việc diễn ra không tốt là do phước duyên của ta và chúng sanh xấu kém.

Sáng hôm qua, khi tôi thức dậy, 3 giờ 30’ tôi truy cập vào website: “*Tinhkhongphapngu.net*”, tôi nhìn thấy 188 người đang Online trực tiếp, gần 11.000 lượt xem. Mỗi ngày đều có hơn 50.000 người vào nghe Hòa Thượng Tịnh Không giảng. Chúng ta học Phật cần có người chỉ đạo để chúng ta biết, chúng ta đã bước vào cửa Phật hay chúng ta vẫn đang đứng ngoài cửa. Nhiều người chưa bước vào cửa

Phật, vẫn phiền não, khổ đau nên họ oán trời, trách người, thậm chí oán trách cả Phật Bồ Tát.

Khi các con của tôi còn nhỏ, tôi bận ba khắp nơi nên tôi không dạy tốt hai đứa nhỏ. Con gái út có nhiều thời gian gần gũi tôi hơn nên sau này, con dần hiểu được tôi. Con gái lớn của tôi đã phải tự lập từ sớm, tôi ít có thời gian ở bên con nên cho đến hiện tại, con vẫn không hiểu tôi. Tôi không dạy tốt con từ nhỏ nên tôi vẫn phải nhận lấy nhân quả của việc này. Nhiều người đến cảm ơn tôi và nói, nhờ tôi mà gia đình họ hạnh phúc, con cháu của họ ngoan hiền. Tôi nói, hạnh phúc của mọi người đã phải đánh đổi bằng hạnh phúc của tôi!

Chúng ta không thể xem nhẹ việc giáo dục thế hệ sau. Khi chúng ta sắp rời khỏi thế gian, nếu con cháu chúng ta không ngoan, hiền, hiếu thảo thì chúng có thể sẽ cản trở con đường vãng sanh của chúng ta. Chúng ta phải hết sức cẩn trọng về việc này! Nếu chúng ta không cẩn trọng thì những đứa con không được dạy tốt sẽ phá hỏng cả cuộc đời tu hành của chúng ta. Đây là những lời chân thật, mọi người phải nên phản tỉnh!

Hòa Thượng nói: ***“Chúng ta làm tốt giai đoạn thứ nhất, giai đoạn thứ hai chúng ta mới hướng đến Thích Ca Mâu Ni Phật học tập, chúng ta sẽ rất dễ dàng thể hội, đời sống của Ngài chân thật là là khổ, được vui”***. Đời sống của Thích Ca Mâu Ni Phật tự tại vì Ngài buông bỏ *“danh vọng lợi dưỡng”*, *“năm dục sáu trần”*, *“tham, sân, si, mạn”*. Chúng ta học Phật mà trong tâm chúng ta vẫn còn y nguyên *“danh vọng lợi dưỡng”*, *“năm dục sáu trần”*, *“tham, sân, si, mạn”* thì chúng ta chưa hoàn thành giai đoạn đầu của việc học tập. Nhiều người tưởng rằng, sau khi quy y, có được pháp danh thì đã có thể ỷ lại, nương nhờ nhà Phật. Điều này giống như ở thế gian, nếu Cha làm quan thì con có thể được nương nhờ. Nhà Phật nói: *“Ông tu ông đắc, bà tu bà đắc, không tu không đắc”*. Cha Mẹ tu thì Cha Mẹ đắc, con cái tu thì con cái mới đắc. Nếu những người xung quanh chúng ta đau khổ thì họ cũng sẽ làm liên lụy đến chúng ta. Chúng ta phải hết sức cẩn trọng về việc này!

Trước đây, có người cảnh báo tôi, họ nói, oan gia trái chủ không làm hại được Thầy thì họ sẽ làm hại người thân của Thầy, điều này sẽ làm cho Thầy động tâm. Hiện tại, tôi cảm nhận câu nói này rất rõ ràng! Chúng ta phải chú trọng giáo dục tốt thế hệ sau, đây cũng là một trong những việc trọng yếu trong quá trình tu hành của chúng ta. Chúng ta đừng nghĩ rằng việc giáo dục thế hệ sau không ảnh hưởng đến việc tu hành của chúng ta! Khi chúng ta sắp lâm chung, nếu chúng ta có *“hiếu tử, hiền tôn”*, những học trò hiểu đạo lý thì con đường vãng sanh của chúng ta sẽ thuận buồm xuôi gió.

Hòa Thượng nói: ***“Mục đích của đời người là không ngừng học tập, không ngừng nâng cao linh tính của chính mình. Chúng ta biết rõ, thân có sinh diệt, linh tánh thì không sinh diệt. Cho nên chúng ta không cần phải quá xem trọng sinh diệt của thân, bạn chân thật hiểu được mà hướng đến Thánh Hiền học tập thì linh tánh***

của chúng ta nhất định sẽ nâng lên cao, nếu chúng ta tùy thuận tập khí, phiền não, “tự tư tự lợi”, “tham, sân, si, mạn” thì linh tánh của chúng ta sẽ hướng xuống, sẽ đọa lạc”. Bài học hôm nay rất giá trị. Đây là những lời khuyên bảo rất thành thật!

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!